

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.T. van Rijnberk (D66)

(d.d. 14 januari 2020)

Nummer

3580

Onderwerp

Woningbouwlocatie Bronsgeest

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De gemeente Noordwijk heeft op 3 december 2019 een brief gezonden aan Provinciale Staten, die ingaat op de ontwikkeling van woningbouwlocatie Bronsgeest vanaf 1990 tot heden. De gemeente Noordwijk verzoekt Provinciale Staten om medewerking te verlenen aan een alternatieve woningbouwlocatie Achterweg ter vervanging van een deel van de woningbouwlocatie Bronsgeest.

De voorgestelde woningbouwlocatie Achterweg ligt buiten BSD-gebied. De woningbouwlocatie Bronsgeest is opgenomen in het provinciale Omgevingsbeleid (programma Ruimte).

Op basis van de informatie van de insprekers in de Statencommissie RWE van 30 oktober 2019 en vele andere betrokkenen bij het dossier Bronsgeest blijkt dat de brief van 3 december 2019 belangrijke elementen mist en op onderdelen onvolledig is. Dit roept een groot aantal vragen op.

Voor een zorgvuldige afweging en besluitvorming is het van essentieel belang dat Provinciale Staten een volledig beeld heeft van de context waarin het verzoek moet worden gelezen en beoordeeld.

Met gebruikmaking van relevante namen uit openbare bronnen, zijn de vragen gekoppeld aan drie perioden uit de ontwikkeling van de woningbouwlocatie Bronsgeest:

- Omklap 1: De ontwikkeling Van Bronsgeest vanaf 1990 tot de bestuurscrisis in 2004. Deze bestuurscrisis was ontstaan naar aanleiding van het besluit in 2000 om de bouwbestemming van Bronsgeest te verplaatsen (om te klappen) naar Offem Zuid;*
- Het herstel van de gevolgen van Omklap1 in de periode 2005 - 2018, aangevuld met een korte beschrijving van de bestuurscultuur;*
- Omklap 2: Het verzoek in de brief van 3 december 2019 om een deel van de bouwbestemming van Bronsgeest te verplaatsen (om te klappen) naar de locatie Achterweg.*

Omklap 1:

In de brief van 3 december wordt aangegeven dat begin negentiger jaren van de vorige eeuw, met instemming van de provincie, is begonnen met de voorbereiding van oktobergrond.

Onder Bronsgeest moet eigenlijk Bronsgeest Noord worden verstaan. Het gebied dat werd ontwikkeld bestond uit 800 woningen in Bronsgeest Zuid (nu de gerealiseerde wijk Boechorst) en 600 woningen in Bronsgeest Noord (nu Bronsgeest).

Om Bronsgeest zou een randweg naar de noordelijke randweg Northgodreef worden aangelegd waardoor het verkeer naar Noordwijk aan Zee niet door het dorp hoefde te rijden en de Van Berckelweg kon worden afgewaardeerd naar een 30 km weg.

Beantwoording algemeen

Wij zijn ons ervan bewust dat de woningbouwlocatie Bronsgeest in Noordwijk en de discussie daarover een lange geschiedenis kent. Wij zijn ons er ook van bewust dat het rapport "Gedane zaken nemen geen keer" van prof. dr. J.H.J. van den Heuvel uit 2004 naar de wijze van (ambtelijke en politieke) besluitvorming in Noordwijk destijds grote bestuurlijke en ambtelijke impact heeft gehad. Daarover is toen ook veel publiciteit geweest. Opvolgende colleges van GS zullen daarom zeker weet hebben gehad van wat er in Noordwijk destijds speelde. Wie, wat, waar en wanneer precies op de hoogte was in het hele proces is niet meer exact te achterhalen.

In de loop der tijd is over Bronsgeest door de verschillende gemeentebesturen van Noordwijk en de colleges van GS en Provinciale Staten verschillend gedacht. Ons college baseert zich nu op het geldende provinciale Omgevingsbeleid. De locatie Bronsgeest is daarin opgenomen op de door Provinciale Staten vastgestelde zogenaamde "3-hectarekaart" en Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met de Regionale Woonagenda 2018, waarin de locatie is genoemd. Verder is bij brief van 11 december 2018 ingestemd met een verhoging van het aantal woningen tot 660. Dit betekent dat Provinciale Staten op hoofdlijnen akkoord zijn met woningbouw op de locatie Bronsgeest en dat wij de in het verleden gemaakte bestuurlijke afspraken over het aantal geplande woningen in (boven)regionaal verband onderkennen. Verdere ruimtelijke uitwerking van een locatie vindt in dit soort gevallen via het spoor van de ruimtelijke planvorming plaats.

1. *Is GS er mee bekend dat de gemeenteraad in 1991 heeft ingestemd met de keuze voor Bronsgeest op basis van de ruimtelijke, planologische en landschappelijke afwegingen tussen alle niet bebouwde delen rondom de kernen Noordwijk aan Zee en Noordwijk Binnen zoals beschreven in de, onder verantwoordelijkheid van CDA wethouder Victor Salman opgestelde, Nota Ruimtelijke keuzes 2004?*

Antwoord

Zie de opmerkingen onder Algemeen.

2. *Is GS er mee bekend dat hierbij alle locaties (o.a. Offem-Zuid, Achterweggebied, Vinkeveld Zuid en het Middengebied tussen Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee) planologisch zijn afgewogen tegen de locatie Bronsgeest?*

Antwoord

Zie de opmerkingen onder Algemeen.

3. *Kan GS bevestigen dat de provincie heeft ingestemd met de ontwikkeling van Bronsgeest als woningbouwlocatie en hiermee voor de gemeente de weg vrij was om tot verwerving van de bollengrond ten behoeve van woningbouw over te gaan?*

Antwoord

De mogelijkheid tot ontwikkeling van de woningbouwlocatie Bronsgeest is opgenomen in het provinciale Omgevingsbeleid, zoals hierboven onder Algemeen omschreven. Het is daarna aan de gemeente om daaraan, onder andere met inachtneming van de randvoorwaarden uit het provinciale Omgevingsbeleid, via ruimtelijke planvorming verder vorm te geven.

4. *Is GS bekend met het aankopen van 23,3 ha. bollengrond in Bronsgeest ten behoeve van de woningbouw?*

Antwoord

Het is ons bekend dat de gemeente Noordwijk grond in eigendom heeft binnen de locatie Bronsgeest.

5. *Deelt GS de mening dat CDA Noordwijk, als trekker van deze ontwikkeling, met deze grondaankopen de bouwbelangen centraal stelde en het behoud van bollengrond hierbij niet aan de orde was?*

Antwoord

Hierover kunnen wij geen uitspraak doen. Gedeputeerde Staten zijn geen partij geweest bij de verwerving van gronden en daarmee niet op de hoogte van de destijds daarbij door de gemeente gemaakte afwegingen.

6. *Is GS er mee bekend dat een binnen CDA Noordwijk actief zijnde architect, onder de naam Ooievaarsland, vooruitlopend op de keuze voor Bronsgeest 7,5 ha bollengrond in Bronsgeest heeft verworven die hij later weer heeft doorverkocht aan het Bouwfonds?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat in het rapport "Gedane zaken nemen geen keer" van prof. dr. J.H.J. van den Heuvel hierop wordt ingegaan.

7. *Is GS er mee bekend dat deze grond vervolgens door de gemeente is gekocht en hiervoor tevens een bouwclaim voor 180 woningen is verstrekt aan Bouwfonds Property Development waarbij een boetebeding van € 4,5 miljoen is afgesproken als deze 180 woningen niet voor 2023 zijn gebouwd?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat in het rapport "Gedane zaken nemen geen keer" van prof. dr. J.H.J. van den Heuvel hierop wordt ingegaan en dat er in dat rapport sprake is van bouwclaims ten behoeve van Bouwfonds Property Development.

8. *Deelt GS de mening dat met een rondweg om Bronsgeest een directe verbinding naar de Northgodreef zou zijn ontstaan en dat de Northgodreef een aantrekkelijke entree vormt met een wijds uitzicht, een fraai landschap van open bollenland tegen de opgaande bebossing van Nieuw Leeuwenhorst en tegen de opgaande duinrand en met uitzicht op het duinlandschap?*

Antwoord

Deze rondweg is niet gerealiseerd. Daarom doet onze mening niet ter zake.

Nadat de gemeenteraad, onder verantwoordelijkheid van CDA wethouder Victor Salman, in januari 1998 definitief besloten had tot de ontwikkeling van Bronsgeest, en dit (onder leiding van CDA Noordwijk als grootste partij) als speerpunt was opgenomen in het coalitieprogramma 1998 – 2002 nam in december 1998 Victor Salman, die na zijn wethouderschap raadslid en fractievoorzitter van CDA Noordwijk was geworden, met steun van Gerard Duijndam, raadslid van de lokale partij Noordwijks Belang, het initiatief om de bouwbestemming van Bronsgeest te verplaatsen naar Offem Zuid.

Na acht jaar als wethouder verantwoordelijk geweest te zijn voor de bouwontwikkeling en de grondaankopen in Bronsgeest en als CDA-onderhandelaar Bronsgeest als speerpunt in het coalitieprogramma had laten opnemen, waren een half jaar later het sparen van bollengrond en een enkel bezwaarschrift opeens zo belangrijk geworden dat acht jaar planvoorbereiding en de gedane investeringen om 23,3 ha. bollengrond aan te kopen hiervoor diende te wijken. Vanaf het begin rook een deel van de gemeenteraad onraad. Welke belangen speelden er om na een half jaar als oud-wethouder je geesteskind, en als fractievoorzitter van de grootste partij het belangrijkste speerpunt uit het coalitieprogramma, de nek om te draaien? De meerderheid van de raad wuifde echter onder aanvoering van CDA Noordwijk de bezwaren van de minderheid hiertegen weg.

9. *Is GS er mee bekend dat CDA wethouder Victor Salman vanaf juli 1995 zijn wethouderschap met o.a. de portefeuilles Ruimtelijke Ordening en Grondzaken, drie jaar lang combineerde met zijn adviesbureau Salman Ruimtelijk Advies BV.?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat in het rapport "Gedane zaken nemen geen keer" van prof. dr. J.H.J. van den Heuvel hierop wordt ingegaan.

10. *Is GS er mee bekend dat CDA wethouder Victor Salman de bouw van 17 villa's op het landgoed Offem planologisch mogelijk heeft gemaakt als verdienmodel voor de eigenaar van het landgoed Offem?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat in het rapport "Gedane zaken nemen geen keer" van prof. dr. J.H.J. van den Heuvel hierop wordt ingegaan.

11. *Is het GS bekend dat wethouder Victor Salman zelf gebruik gemaakt heeft van de planologische mogelijkheden op het landgoed Offem en er een villa heeft laten bouwen?*

Antwoord

Nee, dat is ons niet bekend.

12. *Is GS er mee bekend dat de eigenaar van het landgoed Offem in 1997 tussen het landgoed Offem en de N206 een aantal landhuizen wilde laten bouwen en hiervoor van de provincie geen toestemming kreeg?*

Antwoord

Omdat vragensteller niet duidelijk aangeeft welk type besluit (met datum of nummer) hij bedoelt, hebben wij dit besluit niet kunnen terugvinden.

De gronden tussen de N 206 en Landgoed Offem hebben in het actuele provinciale Omgevingsbeleid een beschermde status, onder andere op basis van de Landgoedbiotoop, Natuurnetwerk Nederland en als Beschermd grasland in de Bollenstreek. Woningbouw past daar niet binnen.

13. *Is het GS bekend dat de eigenaar van het landgoed Offem in 1998 de belangrijkste grootgrondbezitter was in het gebied Offem Zuid?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat in het rapport "Gedane zaken nemen geen keer" van prof. dr. J.H.J. van den Heuvel hierop wordt ingegaan.

In 1999 is het initiatief van Victor Salman om de bouwbestemming van Bronsgeest te verplaatsen naar Offem Zuid, onder verantwoordelijkheid van CDA wethouder Ruud Tummers, in een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. Dit werd de "omklap" genoemd. In het voorstel werd de gemeenteraad voorgehouden dat, omdat er een bezwaarschrift tegen de bouw in Bronsgeest was ingediend, er in Offem Zuid sneller kon worden gebouwd, de provincie zou meewerken aan directe of indirecte financiële compensatie en dat de gronden in Offem Zuid onder aanvaardbare condities konden worden verworven. Ondanks dat er geen inzicht was in de financiële consequenties (omdat een verzoek van een deel van de gemeenteraad om de omklap financieel extern te laten toetsen werd afgewezen) en ondanks dat er geen inzicht werd verstrekt in de afspraken met de provincie (omdat het verzoek van een deel van de gemeenteraad om inzicht in de gemaakte afspraken werd afgewezen) en ondanks dat bij een deel van de gemeenteraad ernstige twijfel was over de in het voorstel gepresenteerde afspraken met de grondeigenaren in Offem Zuid, stemde onder aanvoering van CDA Noordwijk in juli 2000 de meerderheid van de gemeenteraad in met het voorstel.

Financieel betekende de omklap dat er voor de gemeente in Bronsgeest een boekwaarde probleem ontstond doordat aangekochte grond minder waard werd en een boete betaald diende te worden als de bouwclaim niet ingelost kon worden. In Offem Zuid werd, vervolgens een deel van de grond aangekocht en werden met de ontwikkelende aannemer zodanige bouwclaim afspraken gemaakt dat sociale woningbouw in Offem Zuid vrijwel onhaalbaar werd.

Ten behoeve van onderhandelingen met de provincie is in 2005 door het onafhankelijk adviesbureau Metrum B&K vastgesteld dat het financiële nadeel van de omklap voor de gemeente (bestaande uit afwaarderen boekwaarde grond; schadevergoeding bouwclaims en lagere exploitatiewinst etc.) kan oplopen tot € 22,7 miljoen. Bij dit bedrag dient € 8 miljoen verlies op aangekochte grond in het middengebied nog opgeteld te worden aangezien daar, zonder dat hiervoor toestemming van de provincie was verkregen, bollengrond als bouwgrond was aangekocht als compensatie voor het verlies van Bronsgeest als woningbouwlocatie.

Het besluit had ook de nodige ruimtelijke consequenties. De weg om Bronsgeest verviel waardoor het meeste verkeer door het dorp naar Noordwijk aan Zee blijft rijden. Omdat Bronsgeest Zuid en Bronsgeest Noord stedenbouwkundig als één plan waren ontwikkeld diende er aan de noordrand van Boechorst (Bronsgeest Zuid) geforceerd een stedenbouwkundige oplossing te worden gecreëerd. Dit leidde tot de keuze voor appartementen in plaats van de beoogde laagbouw. Vanwege de korte afstand tot de drukke Van Berckelweg moest bij sommige appartementen het principe van een dove gevel (waarvan de ramen vanwege de geluidsbelasting niet open mogen) worden toegepast. Al met al had de omklap hiermee een negatieve invloed op het aanzicht van Boechorst, de entree van Noordwijk en de verkeersoverlast in het dorp.

14. *Is het GS bekend dat vanwege grondverwerving en procedures de eerste woningen in Offem Zuid in juni 2019, dus 19 jaar na het besluit tot de omklap zijn opgeleverd?*

Antwoord

Het is ons bekend dat de eerste woningen in Offem Zuid recent zijn opgeleverd.

15. *Is het GS bekend dat, anno 2019, de financiële consequenties van het volledig onbebouwd laten van Bronsgeest, zoals voorgesteld bij de omklap, kunnen oplopen tot meer dan € 25 miljoen, omdat er ruim € 14 miljoen van de boekwaarde verloren gaat, de boete van € 4,5 miljoen op de bouwclaim moet worden betaald en er, na de afdracht aan de GOM, geen potentiële winst van € 7 miljoen op de ontwikkeling kan worden gemaakt?*

Antwoord

De besluitvorming over de gemeentefinanciën ligt primair bij de gemeenteraad. In het kader van het financiële toezicht op de gemeentefinanciën zien wij er op toe dat er geen onverantwoorde situaties ontstaan. Wij weten dat in de risicoparagraaf van de jaarrekening 2018 van Noordwijk rekening is gehouden met een mogelijk verlies voor een bedrag van € 918.000. Bij een vermelding in de risicoparagraaf is er nog geen sprake van aangegane verplichtingen.

16. *Is het GS bekend dat er op de ontwikkeling van Offem Zuid geen winst wordt behaald maar dat er een verlies van € 5 miljoen wordt verwacht?*

Antwoord

De besluitvorming over de gemeentefinanciën ligt primair bij de gemeenteraad. In de jaarrekening 2018 van Noordwijk is er een verliesvoorziening opgenomen van € 5.275.000

De verliesvoorziening die nu is gevormd bij de gemeente Noordwijk, is op zich geen reden tot ingrijpen. Het verlies is in de exploitatie verwerkt. Wij kijken overigens naar het totaal van de grondexploitatie en naar en het structurele exploitatie resultaat van de gemeente. Als het structurele resultaat van de gemeente toereikend is, en dat is in Noordwijk het geval, is er geen aanleiding om een gemeente onder preventief toezicht te plaatsen.

17. *Is het GS bekend dat onder verantwoordelijkheid van een CDA-wethouder, vooruitlopend op de vaststelling van het streekplan (in 2003), in het Middengebied tegen een hoge prijs bollengrond is aangekocht met als doel om met het bebouwen hiervan het verlies in Bronsgeest te compenseren?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat dit in het rapport "Recht door zee" van de financiële onderzoekscommissie gemeente Noordwijk uit 2004 wordt genoemd.

18. *Is het GS bekend dat Provinciale Staten in 2003 bij de besluitvorming over het streekplan een krachtig signaal hebben afgegeven over het belang van open zones en hebben besloten dat de kernen van Noordwijk aan Zee en van Noordwijk Binnen door een doorgaande open groene zone (aan de zuid en de noordzijde voor de bollenteelt en het centrale deel voor recreatieve voorzieningen) gescheiden diende te blijven?*

Antwoord

In het ontwerpstreekplan Zuid-Holland West van 20 augustus 2002 is voor het door vragensteller bedoelde Middengebied in Noordwijk een ruimere contour voorgesteld dan in het op 19 februari 2003 vastgestelde streekplan Zuid-Holland West voor het Middengebied is opgenomen. Dit was het gevolg van een bij de behandeling van het ontwerp in Provinciale Staten ingediend amendement (A21/5280) om het Middengebied zoveel mogelijk open te houden vanwege de bescherming van bollengrond (Pact van Teylingen) en de cultuurhistorische waarden in het gebied. Dit amendement is bij de behandeling in de Staten aangenomen en in het streekplan verwerkt.

19. *Is het GS bekend dat de doorgaande open zone op de kwaliteitskaart van de omgevingsvisie is aangeduid als te versterken stedelijk groen?*

Antwoord

De bedoelde zone is op de Kwaliteitskaart bij de provinciale Omgevingsvisie aangeduid als "Stedelijke groen- en waterstructuur (indicatief)" en "Recreatie".

20. *Is het GS bekend dat, na de besluitvorming over het streekplan deze aan Bronsgeest gekoppelde dure aankoop van bollengrond in het Middengebied moest worden afgewaardeerd en getransformeerd naar hoogwaardige bollengrond en dat in de grondexploitatie van het Middengebied als een schadepost van € 8 miljoen is opgenomen?*

Antwoord

Neen, dat is bij ons niet bekend. De besluitvorming over de grondexploitatie ligt bij de gemeenteraad en hierover wordt meestal onder geheimhouding besloten.

Geconcludeerd kan worden dat het initiatief van CDA Noordwijk om in 2000 de bouwbestemming van Bronsgeest te verplaatsen naar Offem Zuid, waar de grond grotendeels in particuliere handen was ongetwijfeld een mooie winst heeft opgeleverd voor betreffende particuliere grondeigenaren maar dat de bevolking van Noordwijk het kind van de rekening is omdat:

- *De omklap heeft geleid tot een enorme vertraging in de woningbouw (eerste woningen pas in 2019 opgeleverd)*
- *De omklap heeft geleid tot (bij elkaar opgeteld) enorme financiële verliezen*

- *De noordrand van de wijk Boechorst stedenbouwkundig is aangetast door de gedwongen bouw van appartementen*
- *Het woongenot in een deel van deze appartementen is beperkt door het gedwongen toepassen van het principe van een dove gevel tegen de geluidoverlast*
- *Het verkeer naar Noordwijk aan Zee voor het grootste deel door de kernen blijft rijden.*

In de brief van 3 december geeft de gemeente Noordwijk aan dat het Pact van Teylingen, dat erop gericht was om verstedelijking van de Bollenstreek tegen te gaan, in de beginjaren 2000 tot stand is gekomen en dat de provincie in die periode de gemeente alsnog in overweging heeft gegeven om de keuze voor Bronsgeest nader te beschouwen en dat de provincie de beleidskeuze van de omklap ondersteunde door het mogelijk maken van het aanpassen van het streekplan Zuid Holland West. De informatie over het Pact van Teylingen is onjuist, het is in 1996 gesloten. Alle grondaankopen ten behoeve van de woningbouw in Bronsgeest dateren van voor het sluiten van het Pact van Teylingen en was dus voor alle bij het Pact van Teylingen betrokken partijen een gepasseerd station. In 1998 heeft de gemeenteraad van Noordwijk vervolgens, met de kennis over het Pact van Teylingen, een positief besluit genomen over het ontwikkelplan Bronsgeest.

21. *Is het GS bekend dat de provincie, ondanks dat men op de hoogte was dat voor het sluiten van het Pact van Teylingen 23,3 ha. bollengrond ten behoeve van woningbouw was aangekocht en er bouwclaims waren verstrekt, jaren later de gemeente in overweging heeft gegeven de keuze nader te beschouwen?*

Antwoord

Omdat vragensteller niet duidelijk aangeeft welk type besluit (met datum of nummer) hij bedoelt, hebben wij dit besluit niet kunnen terugvinden.

Provinciale Staten hebben op 7 november 2001 een "Partiele streekplanherziening inzake bebouwingscontour Noordwijk" vastgesteld, waarbij de toenmalige contour van de locatie Bronsgeest op de Van Berckelweg (N444) is gelegd en door middel van contourverruiming de realisering van de wijk Offem-Zuid mogelijk is gemaakt.

22. *Is het GS bekend of er gemeenten zijn die zonder harde afspraken over financiële compensatie serieus op een dergelijke vraag van de provincie zijn ingegaan?*

Antwoord

Dit is ons niet bekend.

23. *Is het GS bekend of de gemeente bij de onderbouwing van het verzoek aan de provincie dezelfde argumenten heeft gebruikt als bij de besluitvorming in de gemeenteraad in 2000?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 21.

24. *Is het GS bekend of de provincie sectoraal planologisch naar het verzoek heeft gekeken of dat er, met de kennis van de grondaankopen en veronderstelde toezeggingen voor compensatie van de provincie, een integrale beoordeling heeft plaatsgevonden?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 21. Bij het besluit van Provinciale Staten uit 2001 hebben overwegingen vanuit het Pact van Teylingen (bescherming bollengrond) en een negatieve uitspraak van de Raad van State over de eerder door de Staten vastgestelde contour rond locatie Bronsgeest-Noord (Streekplan West 1996) een rol gespeeld.

25. *Betekent het planologisch aanpassen ook dat de provincie, die in 1990 had ingestemd met de ontwikkeling van Bronsgeest, de beleidskeuze van de gemeente ondersteunde?*

Antwoord

Zie het antwoord op vragen 21 en 24.

Vanwege de slechte financiële positie van de gemeente besloot de gemeenteraad in 2003 tot een tweetal onderzoeken waarbij ook het grondbedrijf werd onderzocht. Het eerste onderzoek betrof de besluitvorming ten aanzien van Bronsgeest en Offem Zuid in de periode 1988 – 2002 door hoogleraar beleidswetenschap prof. Dr. Van den Heuvel.

In zijn openbare rapport ("Gedane zaken nemen geen keer") wordt op wetenschappelijke wijze het hele proces van besluitvorming in beeld gebracht. Het feitenrelaas schets een onthutsend beeld van de wijze waarop deze besluitvorming tot stand kwam. Van de Heuvel concludeerde o.a.:

"Tot slot heeft aan de ondoorzichtige gang van zaken bijgedragen het feit dat vanaf 1994 de portefeuille Ruimtelijke Ordening en Grondbedrijf in het college in handen van een en dezelfde partij was, het CDA. Voor de periode 1994-1998 was Salman wethouder. Deze plaatselijke CDA -voorman voerde vanaf 1998, nadat hij geen wethouder meer was, evenals collegefractievoorzitters dat met hun respectievelijke wethouders deden, bilateraal informeel overleg met zijn (opvolger-) wethouder, de heer Tummers, eveneens van het CDA. Een architect die tevens lid was van dezelfde politieke partij, was bij een deel van de bouwplannen waarvan de voormalig wethouder voorstander was, betrokken. Dezelfde architect was onder meer betrokken bij de oprichting van een onroerendgoedmaatschappij die grond verwierf in Bronsgeest.

Tot slot zij vermeldt dat de heer Salman in de periode 1994-1998 als wethouder een eigen adviesbureau op het gebied van de ruimtelijke ordening begon. De wijze waarop dit door de raad is opgepakt, getuigt evenmin van doortastendheid ten aanzien van het eigen functioneren. De schijn van belangenverstrengeling die door dit adviesbureau kon ontstaan, gaf in een latere raadsperiode waarin de betrokken politicus niet langer als wethouder maar als raadslid functioneerde, weliswaar aanleiding tot vragen van de oppositie, maar leidde niet tot maatregelen".

"De wethouder die gedurende meerdere collegeperiodes voor het Grondbedrijf verantwoordelijk was, behoorde tot het CDA. Zijn opvolger Tummers eveneens. De suggestie is gewekt dat het netwerk van het CDA in de gemeente Noordwijk dermate sterk was, dat dit een negatief effect op het gevoerde grondbeleid van de

gemeente Noordwijk heeft gehad. Er zou sprake zijn van belangenverstremgeling ten aanzien van de exploitatie van de gronden Bronsgeest en Offem-Zuid. Feit is dat een beperkt aantal mensen die in verschillende hoedanigheden bij de bouwlocaties waren betrokken, allen lid waren van de politieke partij het CDA en actief in het CDA te Noordwijk/Bollenstreek. Concreet gaat het hier om een ambtenaar die lange tijd in dienst was van de gemeente Noordwijk, onder meer als leidinggevende van de afdeling Bouwen en Wonen gedurende de jaren 1977-2001. Voorts gaat het om de wethouder die later als fractievoorzitter gedurende de periode 1998-2002 een van de grondleggers was voor de besluitvorming om, in afwijking van de oorspronkelijke plannen, naar een alternatieve bouwlocatie uit te wijken.

Tot slot is de architect die als derde bij verschillende projecten was betrokken, eveneens lid van deze partij. Uit dit onderzoek blijkt dat deze personen allen hun eigen rol ten aanzien van de bouwlocaties hebben vervuld.

Ook moet hier worden vermeld dat de wethouder die van 1994-1998 de portefeuille Ruimtelijke Ordening en Grondzaken beheerde, vanaf 1995 tevens de nevenfunctie bekleedde van directeur van zijn eigen adviesbureau voor ruimtelijke ordening. Deze functie vervulde hij later, als raadslid, in de periode van 1998 tot 24 april 2002 voor veertig uren per week. Of hier evident en bewijsbaar sprake was van belangenverstremgeling, is op basis van het schriftelijke materiaal waarop dit onderzoek berust, niet eenduidig vast te stellen. Gelet op alle informatie bestaat evenwel de gerede veronderstelling dat minstens de schijn van belangenverstremgeling is gewekt".

Het tweede onderzoek betrof een uitgebreid onderzoek door de gemeenteraad naar de financiële positie van Noordwijk. Hierbij werd ook de casus Bronsgeest onderzocht. De onderzoekscommissie concludeerde in haar openbare rapport ("Recht door Zee") o.a. het volgende:

"De onderzoekscommissie is zeer geschrokken van het geklungel van college en gemeenteraad in een aantal voor de gemeente Noordwijk zeer belangrijke dossiers. Uit de hoorzittingen is gebleken dat de cultuur daarbij een evidente rol heeft gespeeld. De problematiek rondom Groot- Bronsgeest/Offem-Zuid vormt de absolute (financiële) anticlimax. Deze anticlimax verklaart de uitvoerige behandeling van deze problematiek in dit eindrapport. De handelwijze van de gemeenteraad is verbazingwekkend: omwille van de collegeverhoudingen heeft de raad zich met het grootste gemak laten dirigeren in de richting van de zgn. omklap (waarbij de gemeenteraad besloot om te bouwen in Offem-Zuid in plaats van Bronsgeest -Noord). Daarbij is geen rekening gehouden met de gigantische financiële risico's die daarmee voor de gemeente Noordwijk in het leven werden geroepen. Inmiddels is duidelijk dat de omklap voor de gemeente Noordwijk een financieel échec vormt, die zijn weerga in de gemeentelijke geschiedenis niet kent en ongetwijfeld de tongen in het dorp stevig zal losmaken. Daarbij moet het de onderzoekscommissie van het hart dat de dirigerende rol die dhr. Salman (CDA Noordwijk) als een van de initiatiefnemers en aanjager van de omklap heeft gespeeld, ons in navolging van de constatering van de externe onderzoekers nieuwsgierig maakt naar de agenda en urgentie van het alternatief. Voor de onderzoekscommissie vormt het absolute bestuurlijke dieptepunt van het onderzoek dat daarbij rondom de persoon van dhr. Salman de "schijn van belangenverstremgeling" is geconstateerd.

Met deze eindrapportage hoopt de onderzoekscommissie dat er in de Noordwijkse politiek thans het moment is aangebroken om ingesleten slechte gewoonten ten aanzien van de wijze van besluitvorming, de politieke cultuur en het gevoerde

financiële beleid uit te bannen en om daadwerkelijk tot fundamentele veranderingen te komen. Dit vereist structurele aandacht van het college en de gemeenteraad".

Bij het onderzoek van de gemeenteraad, waarbij onder ede verklaringen werden afgelegd, kwam ambtelijke informatie boven water waaruit bleek dat het college gewaarschuwd was dat de "omklap" grote nadelige financiële gevolgen voor de gemeente zou hebben en dat de gemeenteraad die informatie is onthouden, dat de grondexploitatie van Offem Zuid was gemanipuleerd door de gemeenteraad bewust verkeerde informatie te verstrekken over de condities waaronder de gronden konden worden verworven en dat er geen harde afspraken met de provincie bleken te bestaan.

Tevens kwam boven water dat het collegevoorstel van CDA-wethouder Ruud Tummers in hun bilateraal overleg in nauw overleg met de CDA-fractievoorzitter en directeur van Salman Ruimtelijk Advies B.V. Victor Salman was opgesteld.

De in 2003 vertrokken VVD-burgemeester Hans van der Sluijs deed hierover bij zijn openbare afscheid de alleszeggende uitspraak "dat Noordwijk niet vanuit de collegekamer werd bestuurd".

De onderzoeken leidden in 2004 tot een collegecrisis waarbij twee wethouders van de lokale partij Noordwijk Totaal (Gerard Duijndam en Peter van Bockhove) vanwege een motie van wantrouwen moesten aftreden en de fractievoorzitters van beide partijen die het college vormden (Noordwijk Totaal en CDA) opstapten. De initiatiefnemer van de omklap Victor Salman ontliet de discussie door in 2003 (tijdens het proces van de onderzoeken) de gemeenteraad te verlaten.

Er werd een nieuw college gevormd waarbij de portefeuille Grondzaken (en vanaf 2006 ook de portefeuille Ruimtelijke Ordening), niet meer werd toevertrouwd aan het CDA.

26. *Is GS bekend met het onderzoeksrapport en de conclusies van prof. dr. Van den Heuvel?*

Antwoord

Ja, wij hebben kennisgenomen van het rapport.

27. *Is GS bekend met het onderzoeksrapport en de conclusies van de gemeenteraad "Recht door Zee"?*

Antwoord

Ja, wij hebben kennisgenomen van het rapport.

28. *Is het college bekend met de ervaringen van burgemeester Van der Sluijs over de wijze waarop de besluitvorming tot stand kwam?*

Antwoord

Wij hebben geconstateerd dat in het rapport "Recht door zee" van de financiële onderzoekscommissie Noordwijk uit 2004 hierop wordt ingegaan.

Herstel van de gevolgen van omklap 1:

Vanwege het besluit over de omklap stelde de accountant dat het verlies op boekwaarde van Bronsgeest door de functiewijziging van bouwgrond naar bollengrond moest worden afgeboekt. Teneinde dit grote financiële verlies te voorkomen slaagde

het college er in 2006 in om, in het kader van de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek, waarbij de toenmalige minister Dekker locaties voor 20.000 bovenregionale woningen voor de Metropool Regio Amsterdam zocht, de bestuurlijke afspraak te maken om 600 woningen hiervan te situeren op de locatie Bronsgeest. Vervolgens is Bronsgeest als één van woningbouwlocaties voor bovenregionale woningen opgenomen in de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek, die door de Provinciale Staten van zowel Zuid- als Noord-Holland is vastgesteld. De woningbouw in Bronsgeest is, zoals in de brief van 3 december is aangegeven, voor 600 woningen vastgelegd in lokale plannen (Ruimtelijke Structuurvisie 2030, de Integrale ruimtelijke visie Nieuw Oost en laatstelijk in de Omgevingsvisie Noordwijk), sub regionale plannen (Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport), regionale plannen (Regionale Structuurvisie, woningbouwplanlijsten Holland Rijnland) en provinciale plannen (Omgevingsbeleid Zuid-Holland, programma Ruimte). Omdat vanwege de omklap het accent lag bij de ontwikkeling in Offem Zuid en door de crisis in de woningbouw nieuwe ontwikkelingen stagneerden is de ontwikkeling van Bronsgeest pas in 2017 weer opgepakt en een ontwerp bestemmingsplan opgesteld. Eind 2018 is door de gemeente aan GS gevraagd om 60 woningen extra te mogen bouwen in Bronsgeest teneinde het tekort aan sociale woningbouw te kunnen inlopen. In de brief van 3 december stelt de gemeente vast dat de locatie Bronsgeest de afgelopen 25 jaar onderwerp van discussie is geweest ten aanzien van de vraag of er al dan niet daadwerkelijk moet worden gebouwd.

Deze redenering is tegen de achtergrond van de vele besluiten die over het bouwen in Bronsgeest zijn genomen (1991 – 1998 – 2006 – 2009 - 2017) zeer bijzonder. In 1998 was er een bestemmingsplan in procedure. Hierna is er vanaf 1999 vertraging opgetreden vanwege de in 2004 vastgestelde misleiding rondom de omklap waarbij de argumenten om vanwege het sparen van bollengrond en een bezwaarprocedure niet in Bronsgeest te willen bouwen zijn gebruikt om andere belangen te dienen.

Vanaf 2006 is er gewerkt aan herstel van deze misleiding. In 2009 is Bronsgeest vastgelegd in de door de gemeenteraad vastgestelde Ruimtelijke Structuurvisie Noordwijk 2030, de Integrale Ruimtelijke Visie Nieuw Oost en de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport. De vertraging ten gevolge van de misleiding door CDA-wethouder en later raadslid Victor Salman bedraagt dus 10 jaar (1999 – 2009) en heeft niets te maken met objectieve twijfel over de woningbouwlocatie.

Het is naar onze mening zeer dubieus om vertraging van 10 jaar ten gevolge van misleiding, de logische volgorde om na de omklap eerst in Offem Zuid te bouwen en het feit dat de crisis in de bouw resulteerde in een 7 jaar lange pas op de plaats om nieuwe ontwikkelingen te starten, op te voeren als “dat de locatie Bronsgeest de afgelopen 25 jaar onderwerp van discussie is geweest ten aanzien van de vraag of er al dan niet daadwerkelijk moet worden gebouwd”.

29. *Kan GS aangeven wanneer Bronsgeest vanaf 1990 in de provinciale plannen is opgenomen?*

Antwoord

Zie voor het eerste deel het antwoord op vraag 21. Vervolgens is in de door de colleges van Gedeputeerde Staten van Noord- en Zuid-Holland gezamenlijk opgestelde “Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek” uit 2006 (Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Noord- en Zuid-Holland op 16 mei 2006 met instemming van Provinciale Staten van Noord- en Zuid-Holland op respectievelijk 24 en 26 april 2006), op verzoek van het Rijk, afgesproken dat in de Duin- en Bollenstreek een aanvullend woonmilieu zou worden gerealiseerd. Het ging daarbij om

het opvangen van de eigen behoefte in de Bollenstreek en een bijdrage, van in totaal 5000 woningen, aan de woningbehoefte in de noordvleugel van de Randstad. In deze Gebiedsuitwerking is de locatie Bronsgeest opgenomen als één van de daarvoor geschikte locaties, met een woningaantal van 600 woningen. Met de vaststelling (door Provinciale Staten) van de Provinciale Structuurvisie in juli 2010 is de locatie Bronsgeest weer in het provinciaal ruimtelijke beleid opgenomen.

30. *Kan GS aangeven of er in 2018 overleg heeft plaatsgevonden over het bestemmingsplan Bronsgeest?*

Antwoord

In augustus 2018 heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden over het verzoek van de gemeente Noordwijk het woningaantal in het plan Bronsgeest te mogen ophogen met 60 sociale huurwoningen.

31. *Is GS op de hoogte van het grote tekort aan sociale woningbouw in Noordwijk en heeft dat meegewogen om eind 2018 de 60 extra woningen toe te staan?*

Antwoord

Ja.

Geconcludeerd kan worden dat de gevolgen van omklap 1 eind 2018 waren hersteld omdat:

- *er een bestemmingsplan in voorbereiding was gebaseerd op besluiten in tal van lokale, sub regionale, regionale en provinciale plannen;*
- *een goed in het landschap inpasbare wijk met een lage dichtheid kan worden ontwikkeld;*
- *de ecologische zone aan de westzijde goed kan worden ingepast;*
- *de grond vrijwel geheel in handen is van de gemeente;*
- *het overige kleine deel in handen is van een lokale ontwikkelaar/aannemer die aan de realisatie wil meewerken;*
- *op korte termijn 660 woningen in Bronsgeest kunnen worden gebouwd waarvan 240 (30% van 600 + 60 extra) woningen in sociale sector;*
- *de lokale corporatie 100 tijdelijke woningen in Bronsgeest kan bouwen en hiervoor € 2 miljoen rijkssubsidie toegezegd heeft gekregen;*
- *met de beoogde woningdifferentiatie een winstgevende grondexploitatie mogelijk is.*

Bestuurscultuur.

De ontwikkelingen in Bronsgeest kunnen niet los gezien worden van de instelling waarmee CDA Noordwijk deelneemt aan het openbaar bestuur.

In een openbare vergadering die burgemeester Rijpstra op 21 november 2018 had belegd over integriteit verwoorde het voormalige CDA Noordwijk raadslid en nu nog steeds lid van deze partij Andries de Boer het als volgt:

“een vast CDA gedachtegoed is dat een CDA raadslid belangenbehartiger is voor individuen in de Noordwijkse samenleving. Dat stelt het CDA boven het behartigen van het algemeen belang”.

Dit is van oudsher het geval. Situaties waarbij de grootste lokale aannemer (die vrijwel alle bouwopdrachten kreeg) voorzitter van het CDA was, een belangrijke ambtenaar

Ruimtelijke Ordening in het bestuur van het CDA zat, een wethouder tijdens zijn wethouderschap zowel de portefeuille Ruimtelijke ordening en Grondzaken beheerde en tevens een adviesbureau had dat in hetzelfde werkgebied actief was, werden hierdoor niet als een probleem gezien.

Om het gedachtegoed van CDA Noordwijk tot uitvoering te brengen vormde zich een groepje CDA Noordwijk prominenten waar oud wethouder Victor Salman, oud raadslid Andries de Boer, de lokale met het CDA verbonden aannemer Paul Brandjes (schoonzoon van de aannemer die oud voorzitter was van het CDA) en een lokale aan het CDA verbonden architect (die vooruitlopend op de gemeente grond van de bollenboeren kocht in Bronsgeest deel van uitmaakten.

Ook de oud-fractievoorzitter van CDA Noordwijk (2003 - 2016) Jan de Ridder toonde zich als bollenboer (of zoals hij zelf zei bij discussies in de gemeenteraad: "ik ben maar een eenvoudige agrariër") een fervent aanhanger van het gedachtegoed van CDA Noordwijk door bij betreffende onderwerpen als belangenbehartiger van de bollenboeren op te treden.

Het gedachtegoed van CDA Noordwijk zorgt al jaren voor enorme strijd in de gemeenteraad van Noordwijk, mede omdat de CDA-prominenten colleges, wethouders en raadsleden die het gedachtegoed van het CDA niet willen volgen met uitingen van smaad, laster en andere aantijgingen uit de bestuurlijke arena wilden verdrijven.

Hierover is veel geschreven onder andere door Binnenlands Bestuur en de in Noordwijk wonende onderzoeksjournalist Peter Olsthoorn.

Achtereenvolgens hebben burgemeester Groen (VVD, 2003 - 2011) en waarnemend burgemeester Lokker (CDA, 2011 - 2014) getracht hierin verbetering te brengen. Burgemeester Rijpstra (VVD, 2014 - 1 januari 2019, nu burgemeester Smallingerland) vond de beschuldigingen vanuit de CDA Noordwijk prominenten tegen de wethouder RO en andere leden van het college zo ernstig dat hij hierover in december 2018 een tweetal brieven aan de gemeenteraad heeft gestuurd waarin hij aangeeft een risicoanalyse op bepaalde dossiers (waaronder Bronsgeest) te laten maken betreffende ondermijning en integer handelen en een eerste rapportage hierover heeft laten opstellen die hij heeft overgedragen aan zijn opvolger.

De insprekers over het dossier Bronsgeest en vele anderen betrokkenen bij het dossier Bronsgeest en de bestuurscultuur in Noordwijk herkennen deze instelling van CDA Noordwijk zoals verwoord door Andries de Boer. Dit blijkt ook uit het geschetste verloop van omklap 1 en is ook een belangrijke drijfveer om op deze uitgebreide manier vragen aan het college van GS te stellen.

De bestuurscultuur in Noordwijk roept nog veel meer vragen op, maar dit zal in een ander verband aan de orde worden gesteld.

Omklap 2:

In de aanloop naar de verkiezingen, die nodig waren vanwege de fusie van (oud) Noordwijk (met de twee kernen Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee) en Noordwijkerhout (met als tweede kern De Zilk) op 1 januari 2019, stelde het CDA Noordwijk, in november 2018, in een grote advertentie dat er in Noordwijk op andere locaties voldoende woningen gebouwd konden worden zodat bebouwing van Bronsgeest niet nodig was.

Het argument, dat CDA Noordwijk voorman Victor Salman in 1998 bij omklap 1 hanteerde ten aanzien van het behoud van bollengrond en open landschap, werd

opnieuw van stal gehaald. Over mogelijke financiële consequenties is geen woord gerept.

Bij de verkiezingen werd CDA Noordwijk (5 zetels) de derde partij en ging met de portefeuille Ruimtelijke ordening en Bouwen deelnemen aan de nieuwe coalitie bestaande uit NZ Lokaal, VVD, CDA en de lokale partij LSN.

Ten aanzien Bronsgeest had CDA Noordwijk bij de onderhandelingen nauwelijks of geen tegenstand van de overige coalitiepartijen.

De kandidatenlijst van de grootste partij NZ-Lokaal (5 zetels, inmiddels 4 omdat de fractievoorzitter zich heeft afgesplitst en in de pers aangeeft niet uit te sluiten over Bronsgeest een andere stem te laten horen) bevatte uitsluitend personen uit Noordwijkerhout en de Zilk. Deze partij heeft geen enkele kennis van (oud) Noordwijk en de historie van Bronsgeest en volgt op dit punt coalitiepartner CDA Noordwijk. Datzelfde geldt eigenlijk ook voor de VVD (5 zetels). Gestart met twee Noordwijkse raadsleden, bestaat de fractie, na het opstappen van de lijsttrekker, inmiddels voor 80% uit raadsleden uit Noordwijkerhout eveneens zonder kennis van de historie van Bronsgeest. De enige (oud) Noordwijkse VVD'er is Gerard Duijndam die in 2004 als wethouder van Noordwijk Totaal met een motie van wantrouwen over het verplaatsen van de bouwbestemming van Bronsgeest is weggestuurd.

De VVD steunt het CDA ondanks dat in hun verkiezingsprogramma Bronsgeest niet wordt genoemd.

De lokale partij Lijst Salman Noordwijk (4 zetels) was de tegenhanger van NZ-Lokaal met uitsluitend raadsleden uit (oud) Noordwijk. Trekker van LSN is wethouder Dennis Salman, (geen familie van de eerdergenoemde Victor Salman). De fractievoorzitter van LSN is de andere in 2004 als wethouder van Noordwijk Totaal met een motie van wantrouwen over het verplaatsen van de bouwbestemming van Bronsgeest weggestuurde wethouder Peter van Bockhove.

LSN was ook vertegenwoordigd in het college dat in 2017 het bestemmingsplan Bronsgeest voor 600 woningen opnieuw opstartte en het verzoek deed aan GS om 60 extra woningen aan Bronsgeest toe te voegen. Sterker nog, op 20 december 2018 ondertekende wethouder Dennis Salman van LSN als portefeuillehouder Wonen namens de gemeente de prestatieafspraken met de Noordwijkse Woning Stichting (NWS) waarin is opgenomen dat in de periode 2019 t/m 2022 op de locatie Bronsgeest 240 sociale huurwoningen worden gebouwd en versneld, met gebruikmaking van € 2 miljoen subsidie van het Rijk, 100 tijdelijke woningen.

LSN heeft, vanwege de concurrentie van een andere lokale partij (PUUR, 4 zetels, na afsplitsing nu 3) de voorheen ingenomen standpunten over Bronsgeest ingeleverd om collegedeelname mogelijk te maken, maar is feitelijk voorstander van de bouw van 660 woningen in Bronsgeest.

In het coalitieprogramma werd opgenomen dat er een Deltaplan voor de woningbouw zou worden ontwikkeld en dat, gelet op de inspanning die nodig is om de bouw op andere locaties te realiseren en de inspanning die nodig is om het oplossen van de financiële verplichtingen en bouwclaims van Bronsgeest te onderzoeken, de bouw in Bronsgeest in deze collegeperiode niet is voorzien.

Gezien de grote overeenkomsten met Omklap 1 waarbij de bouwbestemming van Bronsgeest naar een andere locatie is verplaatst is Omklap 2 in het kader van de brief van 3 december een betere benaming dan Deltaplan.

Het onderzoek heeft geleid tot het voorstel om Bronsgeest voor 30% te bebouwen (5,75 ha. van de 23,3 ha. die de gemeente bezit en 2,35 ha. van een lokale ontwikkelaar/aannemer die ook veel woningen in Boechorst heeft gerealiseerd). Als compensatie voor het niet bouwen op de overige 70% van de beschikbare bouwlocatie wil men alternatieve bouwlocaties onderzoeken. Opvallend is dat het, in

1998 door CDA Noordwijk raadslid Victor Salman opgevoerde argument, dat er vanwege een tegen de bouw in Bronsgeest ingediend bezwaarschrift elders sneller kon worden gebouwd, nu voor de 30% bebouwing geen rol speelt. Kennelijk wordt het bezwaarschrift nu in de juiste proporties gezien.

Bij de brief van 3 december is een raadsmotie gevoegd die dit beleid ondersteunt. De motie is ingediend door de inmiddels van NZ-Lokaal afgesplitste fractievoorzitter J. de Moor, de in 2004 met een motie van wantrouwen over het Bronsgeestdossier weggestuurde Noordwijk Totaal wethouders G. Duijndam (nu VVD) en P. van Bockhove (nu LSN), de fractievoorzitter van het CDA T. Alkemade (Sinds 1997 actief voor CDA Noordwijk als bestuurs-, commissie- en raadslid en als fractievoorzitter) en de van de lokale partij PUUR afgesplitste A. Warmerdam.

In de brief wordt gewezen op de grote steun in de raad gezien de ondersteuning van de motie. Dit draagvlak is echter best fragiel en kan over twee jaar weer heel anders liggen aangezien in feite alleen het CDA gesteund door de VVD (samen 10 zetels van de 27) de echte diehards zijn achter het voorstel.

Over het niet bouwen in Bronsgeest en alternatieve locaties buiten BSD heeft er in februari 2019 ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen de provincie en de gemeente Noordwijk. Het goedgekeurde verslag van dit overleg is door het college aan de gemeenteraad van Noordwijk verstrekt.

In dit overleg kwamen twee vragen aan de orde:

- Wat is de reactie van de provincie op de keuze van het huidige college om Bronsgeest gedurende deze collegeperiode niet te realiseren?
- Welke alternatieve locaties voor Bronsgeest zijn vanuit de provincie bespreekbaar?

Het antwoord op de eerste vraag is "dat de provincie al enige tijd geleden met de ontwikkeling van de locatie Bronsgeest heeft ingestemd. Deze oorspronkelijke instemming kwam voort uit de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer - Bollenstreek uit 2006, waarin Bronsgeest is aangeduid als één van de locaties waar (een deel van) de afgesproken 5.000 woningen voor de bovenregionale behoefte (vanuit de Metropoolregio Amsterdam) in de Duin- en Bollenstreek zouden kunnen worden gerealiseerd. Tevens werd aangegeven dat het niet bouwen een lokale politieke keuze is en dat er inmiddels vanuit de Provincie Noord-Holland signalen komen dat de realisering van de bovenregionale woningen voor de Metropool Regio Amsterdam in de Duin- en Bollenstreek, niet meer aanwezig is. Uitgangspunt van de provincie Noord-Holland is nu dat er binnen de MRA voldoende locaties zijn voor het voorzien in de regionale woningbehoefte.

Wel constateert de provincie "dat het (voorlopig) niet bouwen van Bronsgeest afbreuk doet aan het aantal te bouwen sociale woningen omdat daaraan in Noordwijk dringend behoefte bestaat".

Dit laatste is onlangs bevestigd in een eind 2019 uitgevoerd woningbehoefte onderzoek waaruit blijkt dat er een oplopende lokale woningbehoefte is vooral in de sfeer van sociale woningbouw en huur/koop middenduur.

Het antwoord op de tweede vraag is "dat in het provinciale ruimtelijk-, woningbouw- en verstedelijkingsbeleid een sterke voorkeur bestaat voor realisering van nieuwe bouwlocaties binnen bestaand stads- en dorpsgebied (BSD). Indien de gemeente Noordwijk mogelijkheden ziet om nieuwe locaties binnen BSD te ontwikkelen, zal de provincie daar zeker over willen meedenken.

De gebieden in Noordwijk buiten BSD bestaan verder vrijwel geheel uit bollengrond, beschermd grasland, recreatiegebied of (reservering voor) natuur. Ook het

Middengebied/De Nes ligt buiten BSD. Binnen de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek 2016 zijn geen nieuwe buitenstedelijke bouwlocaties mogelijk.

Voor nieuwe, buiten BSD gelegen, uitleglocaties is er dus in Noordwijk geen ruimte. Ook passen nieuwe locaties buiten BSD, om de al eerder genoemde redenen, slecht binnen het provinciale ruimtelijke beleid”.

Het provinciale beleid is in februari 2019 dus klip en klaar aan Noordwijk duidelijk gemaakt. Desondanks geeft het college van Noordwijk in een brief van 9 augustus 2019 aan de gemeenteraad aan dat, naar aanleiding van een bestuurlijk overleg voor het zomerreces, tussen de nieuwe CDA wethouder ruimtelijke ordening van Noordwijk Henri de Jong met de demissionaire CDA Gedeputeerde voor ruimtelijke ordening, over een verkenning naar potentiële alternatieve bouwlocaties voor Bronsgeest, “er is afgesproken om gezamenlijk een opdracht te verstrekken aan een onafhankelijk bureau om deze verkenning uit te voeren. Tevens wordt aangegeven dat er afspraken gemaakt zijn over de coördinatie van de bestuurlijke besluitvormingsprocessen van de provincie en de gemeente Noordwijk”.

De afspraken met de provincie zijn voor het college van Noordwijk kennelijk zo hard dat op 19 augustus 2019 wordt besloten de wet voorkeursrecht gemeenten te vestigen op een drietal buiten Bestaand Stads en Dorpsgebied gelegen locaties (Achterweg, Vinkeveld Zuid en de Nes). Eind augustus is het nieuwe provinciale coalitieakkoord gesloten en begin september zijn de nieuwe gedupeerden benoemd. De portefeuille ruimtelijke ordening en wonen is niet meer de verantwoordelijkheid van de CDA Gedeputeerde maar valt nu onder de PvdA Gedeputeerde.

32. *Is GS bekend met het goedgekeurde verslag van het ambtelijk overleg tussen de provincie en de gemeente in februari 2019?*

Antwoord

Ja.

33. *Is de interpretatie van het college van Noordwijk juist dat er bestuurlijke afspraken waren gemaakt die het college van Noordwijk in ieder geval als zodanig hard hebben gepresenteerd dat dit is gecommuniceerd met de gemeenteraad en er zelfs de vestiging van het voorkeursrecht gemeenten op een drietal locaties op is gebaseerd?*

Antwoord

Op 14 juni 2019 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de gedeputeerde Bom-Lemstra en wethouder De Jong van de gemeente Noordwijk. Daarbij is het nieuwe collegeakkoord van Noordwijk aan de orde geweest en heeft de gemeente de provincie verzocht om medewerking aan een onderzoek naar alternatieve locaties voor de woningen die de gemeente niet op locatie Bronsgeest wil realiseren. In dat gesprek heeft gedeputeerde Bom-Lemstra aangegeven dat zij bereid was om te kijken of er mogelijkheden zijn om een onderzoek naar alternatieve locaties te starten binnen de provinciale kaders. Verdere bestuurlijke afspraken zijn daarover in dat overleg niet gemaakt.

Op 16 oktober 2019 heeft gedeputeerde Koning over dit onderwerp een telefonisch onderhoud gehad met wethouder De Jong. Na de inspraak en het overleg in de Statencommissie RWE van 30 oktober 2019 over de brief van de fractie van D66 uit de gemeenteraad van Noordwijk over Bronsgeest, heeft gedeputeerde Koning op 7 november 2019 bestuurlijk overlegd met wethouder De Jong. Daarbij heeft de gedeputeerde aangegeven dat zij eerst de discussie en het standpunt van Provinciale

Staten over de ontwikkeling van Bronsgeest wil kennen, alvorens verder over dit onderwerp met de gemeente Noordwijk in gesprek te gaan.

34. *Als de interpretatie van het college van Noordwijk onjuist is, deelt GS dan de mening dat de gemeenteraad van Noordwijk over de bestuurlijke afspraak met de provincie en de bevolking van Noordwijk over de vestiging van de wet voorkeursrecht gemeenten verkeerd is geïnformeerd?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 33.

35. *Als de interpretatie van het college van Noordwijk wel juist is, deelt GS dan de mening dat een toezegging van een Gedeputeerde in de demissionaire periode na de verkiezingen, die haaks staat op het vigerende beleid zoals weergegeven in het goedgekeurde ambtelijke verslag, een bestuurlijke doodzonde is?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 33. In aanvulling daarop: In het gesprek op 14 juni 2019 is door de gedeputeerde geen toezegging gedaan. Bovendien wijzen wij er op dat bij het provinciale bestuur geen sprake is van een "demissionaire periode" volgens de Provinciewet.

36. *Vindt GS dat de provincie moet meewerken aan alternatieve locaties buiten BSD als het om bovenregionale woningen gaat waar inmiddels buiten de provincie voldoende bouwlocaties beschikbaar voor zijn?*

Antwoord

Wij gaan uit van het geldende provinciale Omgevingsbeleid, waarbij de provinciale Omgevingsvisie, de door Provinciale Staten vastgestelde zogenoemde "3-hectare kaart", de provinciale Omgevingsverordening en de door ons college goedgekeurde regionale woonvisies leidend zijn.

37. *Deelt GS de mening dat de gemeente heel tevreden zou moeten zijn als de provincie wil meewerken om in plaats van de bovenregionale woningen met de bebouwing van Bronsgeest een belangrijke bijdrage te leveren aan het grote tekort aan huurwoningen in de sociale sector en in de middenhuur in Noordwijk?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 36.

In de brief van 3 december wordt aangegeven dat het college van Noordwijk een locatieonderzoek heeft uitgevoerd. In het deels te bebouwen deel van Bronsgeest wil de gemeente de 180 woningen bouwen waarover met het Bouwfonds afspraken zijn gemaakt, zodat de boete van de bouwclaim kan worden voorkomen. Daarnaast is er in het beoogde gebied ruimte voor ongeveer 100 woningen als wordt uitgegaan van een dichtheid van 35 woningen per ha. en er een oplossing komt voor de geplande ecologische zone. In het deels te bebouwen deel kunnen gezien de afspraken maximaal 90 sociale woningen worden gebouwd.

Als men de redenering volgt dat, ondanks dat er afspraken zijn gemaakt over 600 bovenregionale woningen en daar ook buiten de provincie locaties voor beschikbaar

zijn, toch voor 380 woningen (waarvan 150 in de sociale sector) een alternatieve plek gevonden moet worden, dient de keuze gebaseerd te zijn op een degelijke integrale vergelijking en niet, zoals bij de Omklap 1 op basis van een beperkte sectorale vergelijking en het weglaten van talloze relevante gegevens. Omklap 1 heeft laten zien welke gevolgen dat kan hebben.

De gemeente Noordwijk komt op basis van haar onderzoek uit op drie mogelijke alternatieve locaties: Achterweg, Vinkeveld Zuid en Middengebied/de Nes waarop inmiddels de Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) is gevestigd. Voor alle drie de locaties geldt dat het locaties zijn buiten BSD-gebied. Omdat dit strijdig is met het provinciaal beleid is hiervoor medewerking van Provinciale Staten nodig. Vervolgens geeft het college van Noordwijk aan dat de voorkeur uitgaat naar de locatie Achterweggebied als alternatief voor het deels niet bebouwen van Bronsgeest. Het op basis van een onbekend locatie onderzoek uitspreken van een voorkeur voor het Achterweg gebied is om een aantal redenen bijzonder.

Ten eerste omdat het Achterweggebied het enige gebied in (oud) Noordwijk is waar milieuhinderlijke bedrijven een plek kunnen krijgen. Om die reden is de rioolwaterzuiveringsinstallatie daar gebouwd en is er een afvalverwerkingsbedrijf gevestigd. Tevens zijn de volkstuinen uit verschillende delen van Noordwijk hiernaartoe verplaatst om elders ruimte te maken voor woningbouw of landschapsverbetering. Ook is er een hoveniersbedrijf naar toe verplaatst om elders het landschap te verbeteren. Daarnaast zijn er diverse bedrijven met opstallen en woningen gevestigd.

Als men uitgaat van de geurcirkel rondom de rioolwaterzuiveringsinstallatie is een groot deel van het Achterweggebied niet geschikt voor woningbouw.

Als men dit gebied toch voor woningbouw zou willen bestemmen dient er een andere locatie een andere locatie voor de milieuhinderlijke bedrijven gevonden te worden. Die is in (oud) Noordwijk niet voorhanden omdat vrijwel alle andere buiten BSD gelegen grond uit bollengrond, beschermd grasland, recreatiegebied of (reservering voor) natuur bestaat.

Ten tweede komt dit niet overeen met de ruimtelijke, planologische en landschappelijke afwegingen tussen alle mogelijke bouwlocaties rondom de bestaande kernen van Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee zoals beschreven in de Nota Ruimtelijke keuzen 2004 uit juli 1991.

Over Bronsgeest en het Achterweggebied wordt in de nota gewezen op de volgende punten:

- Bronsgeest is goed als woonwijk te ontwikkelen;*
- Het gebied Bronsgeest bestaat hoofdzakelijk uit bollengrond. Er worden dus duidelijk agrarische belangen geschaad;*
- Landschappelijk betekent de locatie Bronsgeest een offer. Het fraaie landschap van open bollenland direct tegen de opgaande bebouwing van Leeuwenhorst verdwijnt;*
- Indien gehecht zou worden aan een bebouwingsvrije zone tot het landgoed Leeuwenhorst kost dit een flink aantal ha. Een goede landschappelijke inpassing van de woonwijk valt te bereiken door in bedoelde zone toch bebouwing toe te staan in wat lagere woningdichtheid met veel groen*
- Het Achterweggebied heeft een oppervlakte van 8 ha en kan niet worden vergroot vanwege de bebouwingsvrije zone van 250 m die in acht genomen moet worden tot de rioolwaterzuiveringsinstallatie.*

- *Met het treffen van voldoende akoestische voorzieningen is 32 woningen per ha. haalbaar. Dit zou neerkomen op 256 woningen in het Achterweggebied;*
- *Omdat de gronden voor de bollenteelt in het Achterweggebied nogal uiteenlopend van kwaliteit zijn ziet men in het gebied nogal uiteenlopende deels agrarische activiteiten.*
- *In het Achterweggebied komt een flinke oppervlakte aan bedrijfsbebouwing voor (kassen en schuren). Uit een oogpunt van grondverwerving levert dit een kostenverhogende factor op.*

De eindconclusie in de nota Ruimtelijke Keuzen 2004 is dat het op basis van ruimtelijke overwegingen gewenst is de verdere dorpsuitbreiding, na het realiseren van de wijk Vinkeveld, in oostelijke richting te doen plaatsvinden. Daarbij verdienen de locaties Boechorst en Bronsgeest de voorkeur boven de locaties Offem Zuid en het Achterweggebied.

De nota laat zien dat de aspecten bollengrond en landschap in volle omvang betrokken zijn geweest bij de afwegingen, maar dat een integrale afweging van alle aspecten die van belang zijn voor de dorpsuitbreiding de doorslag gaven bij de keuze voor Boechorst en Bronsgeest.

38. *Deelt GS de conclusie dat het vergelijken de kwaliteit van de bollengrond in het Achterweggebied met milieuhinderlijke bedrijven, volkstuinen, kassen, bedrijfsbebouwing en beperkt bollengrond met het open bollengebied Bronsgeest een vergelijking van appels en peren is?*

Antwoord

In het provinciale Omgevingsbeleid wordt het systeem van bescherming van bollengrond en de functie van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij daarin, zoals opgenomen in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport 2016, ondersteund. Wij nemen verder kennis van de conclusie van de vragensteller.

39. *Deelt GS de conclusie dat in 1991, voordat de keuze voor Bronsgeest (en Boechorst) gemaakt werd en besloten werd grond aan te kopen, de consequenties voor de bollengrond en het landschap nadrukkelijk onder de aandacht zijn gebracht?*

Antwoord

Zie het hierboven gestelde onder "Algemeen".

In de brief van 3 december stelt de gemeente Noordwijk dat het deels bebouwen van Bronsgeest, aangevuld met een alternatieve locatie, de volkshuisvestelijke belangen onverminderd dient, er landschappelijke kwaliteit behouden blijft inclusief 1ste klas bollengrond.

Dit is veel te kort door de bocht. Een dergelijke conclusie, en ook die van de ISG-bestuurders, dient gebaseerd te zijn op de ladder van duurzame verstedelijking en te voldoen aan de integrale aanpak van het omgevingsbeleid.

Een integraal en actueel (2019) locatieonderzoek voor de 380 woningen in het Achterweggebied of 380 woningen extra in Bronsgeest zou het volgende inzicht kunnen opleveren:

Ruimtelijke ordening:

- *Bronsgeest is opgenomen in alle ruimtelijke plannen, lokaal, sub-regionaal, regionaal en provinciaal.*

- *Bronsgheest is opgenomen in de Omgevingsvisie van de provincie: Programma Ruimte met een oppervlakte van 27 ha.*
- *Het Achterweggebied ligt buiten het Bestaand Stads en Dorpsgebied en is daarmee strijdig met het provinciaal beleid.*
- *Gezien de versnipperde eigendomssituatie en de vele bedrijfsbelangen in het Achterweggebied is de kans op bezwaarschriften groot.*

Wonen:

- *In Bronsgheest kunnen, omdat de grond in eigendom van de gemeente is, op korte termijn 660 woningen worden gebouwd, waarvan 240 in de sociale sector.*
- *De locatie Bronsgheest kan met 25 woningen per ha. (660 woningen op 27 ha.) een zeer aantrekkelijke wijk worden die prima ruimtelijk inpasbaar is met een brede landschappelijke zone langs de Van Berckelweg en langs de N206. In het voorstel van de gemeente wordt de woningdichtheid voor het te bebouwen deel 40% hoger namelijk 35 woningen per ha.*
- *Voor het Achterweggebied moet veel grond van veel verschillende particulieren worden gekocht en zullen er bedrijven moeten worden verplaatst.*
- *In het Achterweggebied is er kans op stankoverlast van de rioolwaterzuiveringsinstallatie en het bestaande afvalverwerkingsbedrijf.*
- *Net als bij Offem Zuid is gebleken, is de kans op vertraging in het Achterweggebied heel groot omdat dit een langdurige voorbereidingstijd vergt vanwege de strijdigheid met het actuele beleid en de betreffende gronden nog moeten worden verworven. Dit staat haaks op het provinciale en rijksbeleid ten aanzien van het versnellen van de woningbouw.*

Voorzieningen:

- *De locatie Bronsgheest sluit veel beter aan op tal van voorzieningen dan het Achterweggebied.*
- *De afstand naar de winkels in de kern van Noordwijk Binnen en naar de winkels in de westelijk van Bronsgheest gelegen wijk Boerenburg is veel kleiner;*
- *In de aan de oostkant van Bronsgheest aansluitende wijk Boechorst zijn twee basisscholen gebouwd waarbij rekening is gehouden met de toekomstige bouw van Bronsgheest;*
- *De afstand tot de twee middelbare scholen is veel kleiner vanuit Bronsgheest;*
- *De afstand tot de sportvoorzieningen (twee voetbalverenigingen, tennisvereniging, twee sporthallen) is veel kleiner vanuit Bronsgheest.*

Bereikbaarheid

- *De bereikbaarheid van Bronsgheest is veel beter dan van het Achterweggebied.*
- *Langs Bronsgheest loopt over de Van Berckelweg een buslijn die Bronsgheest rechtsreeks verbindt met de NS-stations Voorhout en Sassenheim.*
- *De Van Berckelweg langs Bronsgheest heeft een dubbele aansluiting op de N206 en gaat over in de N444 met verderop een dubbele aansluiting op de A44 en een directie verbinding naar Leiden.*
- *De Verlengde Beeklaan langs het Achterweggebied heeft alleen een enkele aansluiting in zuidelijke richting op de N206.*

Regionaal open landschap

- *Het open gebied tussen Noordwijk en Katwijk raakt steeds verder dichtgeslibd. Katwijk heeft in noordelijke richting veel woningbouw gerealiseerd. Noordwijk heeft in zuidelijke richting de wijk Vinkeveld gebouwd. Daarnaast zijn de*

- bedrijventerreinen s'Gravendijck, Klei Oost en Space Businesspark gerealiseerd en verder in ontwikkeling. Het terrein van de psychiatrische inrichting Willem van den Bergh wordt grotendeels ontwikkeld als de woonwijk Noordwijkerduin.*
- *In plaats van het open landschap in de zone van Kust naar Kaag te beschermen en te verbeteren met daarin het voor weidevogels belangrijke open gebied van de Hoogewegpolder, en de zichtlijn op de Coepelduinen te respecteren geeft men voorkeur aan de woningbouw (Achterweggebied, Vinkeveld Zuid) in deze steeds smaller geworden zone terwijl het gebied ten noorden van Bronsgeest tot aan de 5 km verder gelegen kern van Noordwijkerhout vrijwel geen bebouwing kent.*
 - *Het vergelijken van de landschappelijke waarde van het Achterweggebied met een rioolwaterzuiveringsinstallatie, milieuhinderlijke bedrijven, volkstuinten en hier en daar kleinere percelen bollengrond met Bronsgeest is het vergelijken van appels en peren.*
 - *Aan het open landschap in Bronsgeest worden in de brief van 3 december unieke kwaliteiten toebedacht. Deze beoordeling moet wel tot reële proporties worden teruggebracht.*
 - *Ten eerste omdat op de kaart van de ISG wel 23 locaties in de Bollenstreek zijn aangegeven met de term: Behoud open vensters op het bollenlandschap en benutting als toeristische uitzichtpunten. Hiertoe behoort ook het zicht op de Coepelduinen.*
 - *Ten tweede omdat ook door de bebouwing van 30% van Bronsgeest het zicht op het groen langs de Gooweg verdwijnt en er een heel andere situatie ontstaat dan de huidige;*
 - *Ten derde omdat de zorg voor het toerisme voor een badplaats heel belangrijk is, maar om € 20 miljoen (uitgaven + potentiële opbrengsten) te besteden aan een entree over de Van Berckelweg (met rijdend richting zee) rechts een stukje open landschap van 700 meter, dat voor de helft door bomen langs de weg wordt afgeschermd, en waar een paar weken per jaar bloemen bloeien terwijl er links appartementen met dove gevels staan en je bij het strand aangekomen nauwelijks een parkeerplek vindt omdat, in tegenstelling tot Katwijk er geen geld is om de noodzakelijke parkeergarages te realiseren. Hoewel er wel een kustversterking is aangelegd die de bouw van parkeergarages mogelijk maakt wordt het geld voor de toerist kennelijk liever besteed aan het belang van deze entree terwijl de boulevard, die het visitekaartje met unieke kwaliteiten voor de toerist zou moeten zijn, de kwaliteit van een parkeerterrein heeft door 700 meter lang aan twee kanten parkeren toe te staan.*
 - *Ten vierde omdat de entree via de Van Berckelweg slechts 1 van de 5 entrees is van Noordwijk en dat zowel vanaf de N206 als vanuit alle entrees - soms direct grenzend aan het bestaand dorpsgebied, soms iets verder weg - zicht is op open landschap, bollenvelden, weidegrond, duinen, bossen en landgoederen.*
 - *Ten vijfde is de entree naar het strand fraai vormgegeven met de route via de beboste Gooweg en de Nortgodreef met een wijds uitzicht, een fraai landschap van open bollenland tegen de opgaande bebossing van Nieuw Leeuwenhorst en tegen de opgaande duinrand en uitzicht op het duinlandschap.*
 - *Ten zesde omdat men geen gebruik heeft gemaakt van de bij de provincie beschikbare expertise om samen met de gemeente te zoeken naar een kwalitatief hoogwaardige landschappelijke inpassing van de 660 woningen in Bronsgeest.*

Regionale bollengrond

- *Als het gaat om bollengrond dan zijn de afspraken die gemaakt zijn in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport van belang. Hierbij is afgesproken dat er jaarlijks 525 ha. 1ste klas bollengrond beschikbaar moet zijn voor de teelt van hyacinten. Omdat deze maar eens in de vijf jaar op dezelfde grond geteeld kunnen worden is in 2009 afgesproken dat 2625 ha. voor de bollenteelt beschikbaar moet zijn. Om dit te coördineren is de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM) opgericht. Met het terugdringen van grote tuinen bij bollenbedrijven, paardenweiden, grasland, volkstuinten, kassen en overige gebouwen die als caravanstalling worden gebruikt is veel bollengrond terug te winnen. Omdat in 2009 Bronsgeest al als woningbouwlocatie was bestemd heeft de GOM al jaren het vervangen van de 27 ha. bollengrond in Bronsgeest in haar programma opgenomen. De GOM geeft aan dat het vervangen van de 17 ha. die de gemeente wil sparen geen probleem is omdat dit slechts 0,65% van het bollenareaal van 2625 ha. betreft. Vanuit dit perspectief gezien is er regionaal gezien geen enkele aanleiding om tegen elke prijs bollengrond in Bronsgeest te sparen.*

Kosten

- *Net als bij Omklap 1 wordt in de brief van 3 december niet over kosten gesproken. Een globale vergelijking laat al snel zien dat zelfs als een deel van Bronsgeest bebouwd wordt en er geen boete voor de bouwclaim behoeft te worden betaald het nog steeds over heel veel geld gaat:*
- *De kosten van het afwaarderen van 17 ha. bouwgrond naar agrarische grond bedraagt € 10,8 miljoen;*
- *De bruto te behalen winst op de ontwikkeling van de 17 ha. bedraagt naar verwachting € 8,5 miljoen. Na aftrek van de afdracht van de voor Bronsgeest overeengekomen € 20/m² aan de GOM (€ 3,4 miljoen) is de winstverwachting ruim € 5 miljoen. De GOM gebruikt dergelijke afdrachten samen met de opbrengst van 600 Greenport woningen voor het verbeteren van de kwaliteit van de bollengrond in de Bollenstreek zodat er voldoende 1e klas bollengrond is voor de hyacintenteelt.*
- *In het Achterweggebied moet van veel eigenaren grond worden verworven. Ook zijn er meerdere opstallen die moeten worden aangekocht. Bedrijven zullen moeten worden verplaatst of uitgekocht. Volkstuinen zullen moeten worden verplaatst etc. Voor op te heffen bollengrond moet € 40/m² aan de GOM worden afgedragen aangezien het specifiek voor Bronsgeest afgesproken tarief hier niet geldt. Het is in dit stadium natuurlijk volstrekt arbitrair maar een inschatting dat net als in Offem Zuid een verlies van € 5 miljoen wordt geleden zou vanwege dure grondaankopen en 40% sociale woningbouw, zo maar eens bewaarheid kunnen worden.*
- *Bovenstaande inschatting betreft een verlies voor de gemeentelijke begroting van € 20 miljoen. Dat komt neer op een kleine € 500 per inwoner. Ter vergelijking € 500 per inwoner in de provincie Zuid-Holland zou gaan over € 1,8 miljard. Het is toch niet voor te stellen dat GS aan de Staten zomaar meedeelt dat dit bedrag wel even wordt verwerkt in de begroting. In Noordwijk kan dat kennelijk wel.*

40. *Heeft GS, zoals aan de raad van Noordwijk is voorgehouden, meegewerkt aan een locatieonderzoek?*

Antwoord

Neen. Zie verder het antwoord op vraag 33.

41. *Deelt GS de mening dat het vestigen van de WVG op locaties buiten BSD vooruitlopend op enig zicht op toestemming van Provinciale Staten kan leiden tot onrust onder de betrokken grondeigenaren?*

Antwoord

Dat sluiten wij niet uit.

42. *Kent GS de inhoud van het door de gemeente uitgevoerde locatieonderzoek?*

Antwoord

Nee.

43. *Is GS van mening dat bij een onderzoek naar locaties buiten BSD gewerkt moet worden met de Ladder voor duurzame verstedelijking?*

Antwoord

Ja. Zie verder het antwoord op vraag 36.

44. *Is GS van mening dat in lijn met de Omgevingswet een dergelijk locatieonderzoek integraal onderbouwd moet zijn en dat een sectoraal locatieonderzoek als onvoldoende moet worden bestempeld?*

Antwoord

Wij zijn in zijn algemeenheid van mening dat een onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouwlocaties een integrale afweging moet kennen.

In de brief van 3 december wordt aangegeven dat binnenkort met het opstellen van een bestemmingsplan wordt gestart en dat hiermee een bijdrage wordt geleverd aan het provinciaal beleid van het versnellen van de woningbouwproductie. Bijzonder om dit zo te stellen nadat in 1999 en in 2019 lopende procedures voor het bestemmingsplan op initiatief van het CDA zijn stopgezet. Vooralsnog is er alweer een extra jaar verloren.

Het gehele traject overziende vallen een aantal zaken op. Bij Omklap 1 is vastgesteld dat de besluitvorming gemanipuleerd was en bepaalde particuliere belangen de voorkeur kregen boven het algemeen belang. De consequenties zijn eerder geschetst. De conclusie van het raadsonderzoek in 2004 was "dat de dirigerende rol van de initiatiefnemer en aanjager van de omklap CDA Noordwijk voorman Victor Salman hen in navolging van de constatering van de externe onderzoeker nieuwsgierig maakt naar de agenda en de urgentie van het alternatief".

Ook Omklap 2 roept degelijke vragen op.

Ook nu is CDA Noordwijk weer initiatiefnemer en aanjager van de omklap.

Ook nu is er weer geen integrale afweging voor de omklap.

Ook nu lijkt het dat andere, particuliere belangen (o.a. binnen CDA Noordwijk) worden gediend.

Ook nu legt het algemeen belang kennelijk weinig gewicht in de schaal:

- *Er worden minder woningen gebouwd.*
- *De achterstand in de sociale woningbouw neemt toe*
- *Financieel wordt enorm bedrag dat hard nodig is voor investeringen in de badplaats over de balk gesmeten.*

Coalitieakkoord provincie.

In het nieuwe coalitieakkoord van de provincie is opgenomen:

- *dat om aan de woningbehoefte te kunnen voldoen de komende jaren de bouwproductie in bestaande plannen versneld zal moeten worden;*
- *de provincie vooral wil bouwen binnen Bestaand Stads en Dorpsgebied;*
- *dat de provincie waar mogelijk belemmeringen weg neemt en daarvoor haar ruimtelijke bevoegdheden en instrumenten wil inzetten;*
- *dat de huidige plannen zoveel mogelijk doorgang moeten vinden;*
- *dat onze inwoners recht hebben op sterke gemeenten die hun taken goed kunnen uitvoeren;*
- *dat als een gemeente niet goed presteert en op die manier inwoners benadeeld de provincie kan ingrijpen;*
- *dat de provincie om integrale doelen uit de omgevingsvisie te kunnen realiseren lef moet tonen en buiten de lijntjes moet durven kleuren;*

45. *Hoe beoordeelt GS de ontwikkelingen van de woningbouwlocatie Bronsgeest in het licht van het provinciale coalitieakkoord?*

Antwoord

De woningbouwlocatie Bronsgeest is opgenomen in het regionale en provinciale ruimtelijke beleid en is daarmee niet in strijd met het Coalitieakkoord. Nieuwe woningbouwlocaties buiten bestaand stads- en dorpsgebied zijn vanuit het Coalitieakkoord minder gewenst.

46. *Is GS bereid in gesprek te gaan met de gemeente Noordwijk om, in het kader van de provinciale belangen van het versnellen van de woningbouw en het realiseren van voldoende sociale woningbouw, met voortvarendheid 660 woningen, waarvan 240 in de sociale sector, op de locatie Bronsgeest te realiseren en versneld de bouw van 100 tijdelijke sociale woningen mogelijk te maken?*

Antwoord

Tijdens de bespreking van de brief van de D66 fractie uit de gemeenteraad van Noordwijk aan Provinciale Staten (Statencommissie RWE, 30-10-2019) en de daaropvolgende discussie met de commissie heeft gedeputeerde Koning aangegeven de provinciale besluitvorming over de toekomstige ontwikkeling van Bronsgeest (gelet ook op uw bevoegdheden inzake de zogenoemde "3-hectare kaart") in eerste instantie bij Provinciale Staten te leggen. Dit geldt temeer omdat daarna nog brieven van de gemeente Noordwijk, enkele fracties uit de gemeenteraad van Noordwijk en een aantal in het verleden betrokkenen aan uw Staten zijn toegezonden.

